

MORDOWANIE (35) *sb n*

Oba o oraz a jasne; teksty nie oznaczają é.

sg *N* mordowani(e) (4). ◇ *G* mordowania (11). ◇ *D* mordowaniu (3). ◇ *A* mordowani(e) (8).
◇ *I* mordowaniem (1) *SarnStat*, mordowanim (2) *LubPs*, *BielKron*. ◇ *L* mordowaniu (5). ◇ *pl N*
mordowania (1).

Sł stp notuje, Cn s.v. morderstwo, Linde XVII w. (z Cn) s.v. morderstwo.

1. *Okrutne zabijanie; morderstwo; iugulatio, occisio PolAnt* (25) : miecz ięth dobythy ku mordowaniu/ y wyprawiony ku wytráceniu *BibRadz Ez* 21/28; *BielKron* 313, 356; dowiedźcie się/ iáko wiele zá przodkow Páná náłzego zmárłego/ łkod y mordowania w źiemiách Podolńkich y Rulfkich czynili odmięnni Wołofzy *BialKaz* H4; *CzechEp* 24.

mordowanie czyje [= kto jest mordowany] [w tym: G sb i pron (13), *pron poss* (2)] (15): *KrowObr* A3v; *Leop* 3.*Mach* 4 *arg*; przeciwko wyrokowi kthory był vczynion ná mordowanie dzietek *BibRadz Sap* 11/8; *BielKron* 162, 207v, 298v, 303v, 385 *marg*; iż iechał ná łup á ná mordowanie ludzi niewinnych *RejPos* 172v; Pánie Iezušie/ przymi ducha moie^{go}/ á odpuść im ten grzech mordowania mego. *BialKaz* G2; Trudna to ięth rzecz Zydá Chriřtíaninowi náwroćić/ á niewiem by nietrudnieyřza niź wilká od mordowania owiec/ ábo kota od chwyćania myřzy oduczyc. *CzechRozm* 68; *SkarŻyw* 271; *CzechEp* 36, 42; *ArtKanc* Nv.

W połączeniach szeregowych (4): By tu Práwo Boże záchowano [...] niebyłyby ták wielkie bitwy/ rořtyrki/ mordowania/ niezgody/ iákie widzimy. *GroicPorz* k4v; *BielKron* 136, 207v; *CzechEp* 23.

Wyrażenie: »srogie mordowanie« (1): y odćikáiąc wierne moczą/ gwałtem/ y dziwnim frogim mordowaním y rozłewáním krwy/ odpychájąc ye od świętey prawdi łłowá Bożego. *LubPs* bb6v *marg*.

Szeregi: »prześladowanie i mordowanie« (1): Gdyż o to y w tey łámey łpráwie około prześládowania y mordowania dla wiáry/ chociaź y heretykow/ to łię [...] pokazać może/ iż teraznieyřza Rzymńkich Kátolikow frořłza y iádowitřza niź Káimowá łpráwá *CzechEp* 36.

»mordowanie a (i) rozlewanie krwi« [*szyk 1:1*] (2): *LubPs* bb6v *marg*; profili dla Bogá áby przeřtáli od tego rozlewánia krwi á mordowania ludzi Krzeřćiánńkich *BielKron* 303v.

»zabijanie i mordowanie« (1): [*w Kořciele rzymskim*] bluznienie Páná Iezu Kryćtá/ y łłowá iego przeřládowanie/ zábijanie/ y mordowanie prawdziwych łlug iego. *KrowObr* A3v.

a. *Zabójstwo* [*czyje*] (1) : iż thu iáwnie przed Sądem gotow łye vřprawiedliwić/ y niewinnoć fwoię vkázác/ nie tylko temu kto go dał o to. N. mordowanie powołać/ ále y káždemu ktoby kolwiek go o to. N. Mężoboyřtwo winował. *GroicPorz* o.

2. *Męczenie* (8) : vchodząc nie ták śmierci/ iáko ciężkiego á wymyřłanego kátowania (ktorym przewłócząc łkonanie/ rozmáitością mordowania/ ku niecierpliwořci przywodzili wierne Boże) *SkarŻyw* 50, 408, 553; tym ktorzy z náwálnořci Morńkich/ po długim mordowaniu do pewnego portu/ ábo ná brzeg ledá ktory wypływáią *ReszList* 141; [mordowanie/ *Defatigatio Volck* Lll3v].

mordowanie czyje [= kto morduje] (1): O beanie niecnotliwy Pšie piekielny [...] By [*Bóg*] wybáwił ludzkie plemię. Od wálzego mordowania Y płáčliwego vzdychánia. *MWilKHist* E2.

W połączeniach szeregowych (3): ktorzy [Węgrzy] nie tylko skárby wálze s Polfki wyciągnęli/ ále y was fámych w wielkim vdręczeniu/ trapieniu/ y mordowaniu chowáli. *BielKron* 401; *RejPos* 316; iżby [...] práwuiący fie pracámi/ y mordowaniem/ y nakłady [*laboribus, fatigis et expensis JanStat* 1022]/ wedle piérwzégó zwyczáiu nie byli obciążeni *SarnStat* 956.

3. Walka zapaśnicza, zapasy (1) : Conflictatio, Częłte biedzenie Mordowanie/ fztofowanie álbo potykanie *Mącz* 130c.

*** *Dubium (1) :* Ieftli grźmi/ obphitość zboża á mordowanie mocnych ludzi znamionuie. *FalZioł* V 48.

Synonimy: **1.** zabijanie; **a.** zaboństwo; **2.** katowanie, męczenie, trapienie; **3.** biedzenie, pasowanie, starcie, zapasowanie, zapasy, zapaśnictwo.

Cf **MORD, MORDERSTWO, MORDOWAĆ, MORDOWAĆ SIĘ**

JB